Høringssvar – forslag til ny forskrift om båndtvang i Hustadvika kommune

Til Hustadvika kommune | Fra Eide Jeger og Fiskerforening | Sak 2026/2169

16. september 2026

Eide Jeger og Fiskerforening ber kommunen om å beholde den nasjonale båndtvangsperioden og ikke innføre en generell forlengelse i hele Hustadvika. Hvis kommunen likevel vil utvide båndtvangen, må den vise hvor og når behovet faktisk er til stede. Samtidig må reglene være tydelige på at lovlig jakt, jakthundtrening og jaktprøver har egne unntak i hundeloven.

Vi vil ta vare på både beitedyr og jakthundtradisjonen

Vi har lange tradisjoner for hjortedyrjakt, rypejakt, skogsfugljakt og trening av fuglehunder. God trening i riktig terreng er viktig for hundenes ferdigheter, trygg jakt og samspillet mellom hund og fører. Et lite, avgrenset dressurområde kan ikke erstatte all trening i naturlig jaktterreng.

Vi støtter fullt ut at sau, andre beitedyr og vilt skal beskyttes. Hundeeiere har ansvar for kontroll og aktsomhet hele året. Men reglene bør ikke bli strengere eller mer omfattende enn det som er nødvendig. Den nasjonale båndtvangen gjelder fra 1. april til og med 20. august. Tidligere Eide fulgte de nasjonale reglene. At forslaget er kortere enn den gamle ordningen i tidligere Fræna, som varte til 31. oktober, er positivt – men begrunner ikke i seg selv en ny generell forlengelse til 20. september.

Jakt og jakthundtrening må ikke forveksles med vanlig lufting

Hundeloven § 9 første ledd bokstav f gir unntak for hund som brukes til jakt, jakthundtrening og jaktprøver i perioden fra 20. august til 1. april, og ved båndtvang etter § 6 andre ledd bokstav c, d og e. Kommunens forslag er begrunnet med beitedyr og viser til bokstav e. Etter vår forståelse betyr dette at det lovbestemte unntaket fortsatt gjelder når vilkårene er oppfylt, selv om kommunen vedtar en lokal utvidelse.

Dette er ikke et generelt fritak for alle jakthunder. Vanlig tur med løs hund er noe annet enn faktisk jakt eller jakthundtrening. Trening krever samtykke etter hundeloven § 8 fra grunneier eller annen som har nødvendig rett, og hundeføreren må følge aktsomhetsreglene og eventuelle andre lovlige begrensninger.

Forskriftens § 3 viser til hundeloven § 9, men omtalen av tjenestehunder og førerhunder kan få det til å se ut som om jakt og trening ikke er omfattet. Vi ber om at disse unntakene nevnes uttrykkelig både i forskriften og i kommunens informasjon.

Kommunal tillatelse er ikke alltid nødvendig

I saksutredningen står det at avtale med grunneier må følges opp med søknad til kommunen om unntak for treningsområde i båndtvangstiden. Dette må presiseres. Når jakt eller jakthundtrening er direkte unntatt etter hundeloven § 9, skal aktiviteten ikke fremstilles som avhengig av en ekstra, generell kommunal dispensasjon fra den foreslåtte båndtvangen.

Kommunen må skille mellom lovlig jakt og jakthundtrening som allerede omfattes av lovens unntak, og andre aktiviteter eller treningsområder som faktisk krever særskilt vedtak. En søknadsordning for treningsområder kan være et supplement, ikke en erstatning for rettigheter som allerede følger av loven.

Hele kommunen kan ikke omfattes bare fordi det er enklest

Forslaget legger opp til utvidet båndtvang i hele Hustadvika. Hundeloven § 6 tredje ledd setter imidlertid grenser for hvor utvidet båndtvang av hensyn til beitedyr kan gjelde: Det må være områder der husdyr har rett til å beite og faktisk beiter. At dyr også finnes utenfor organiserte beitelag, må tas med i vurderingen. Men det betyr ikke automatisk at alle arealer i kommunen oppfyller vilkårene.

Vi forstår at et enkelt regelverk er lettere å informere om. Likevel kan ikke praktiske hensyn alene gi kommunen større myndighet enn loven åpner for. Kommunen bør kartfeste aktuelle beiteområder, beskrive normal beitesesong og begrunne behovet for hvert område. Kommunens utredning opplyser at felles sanking vanligvis skjer andre helgen i september. Da bør behovet for båndtvang helt til 20. september forklares konkret, uten at enkelte dyr som unntaksvis blir igjen alene brukes som begrunnelse for en generell regel.

Erfaringer fra andre kommuner

Oppdal og Rennebu har også beitedyr og lokale utvidelser av båndtvangen, blant annet fra 21. august til 31. oktober i områder der bufe beiter. De er derfor ikke eksempler på kommuner som bare følger den nasjonale perioden. De viser derimot at lokale regler kan omtale unntakene i hundeloven § 9 tydelig. Oppdal har også et særskilt krav om sauerenhetsbevis ved slipp av jakthund i beiteområder før 31. oktober. Vi foreslår ikke å kopiere et slikt krav uten egen vurdering av behov og hjemmel. Aversjonsdressur kan uansett være et godt forebyggende tiltak.

Våre konkrete forslag

1. Behold som hovedregel den nasjonale båndtvangen, uten en generell kommunal forlengelse.

2. Dersom lokal utvidelse vedtas, avgrens den til dokumenterte områder med beiterett og faktisk beiting, med tydelige kart og en varighet som følger normal beitesesong.

3. La en eventuell lokal forlengelse starte 21. august, etter den nasjonale perioden.

4. Skriv uttrykkelig at lovens unntak for jakt, jakthundtrening og jaktprøver gjelder, og at aktiviteter som faller direkte inn under § 9 ikke krever særskilt kommunal dispensasjon fra § 1.

5. Rett saksutredningen slik at grunneiers samtykke etter § 8 ikke automatisk fremstilles som utilstrekkelig uten kommunal tillatelse.

6. Avklar eventuelle særskilte treningsområder, inkludert Varhol, og vurder presise unntak for andre arbeidende hunder der loven åpner for det.

7. Rett henvisningen i § 6 til den forskriften som faktisk skal oppheves: innledningen nevner forskrift 19. juni 2006 nr. 655, mens § 6 viser til 1996. Oppdater også lovvedleggets omtale av lovendringer fra 1. juli 2026.

Forslag til tydelig tekst i forskriftens § 3

«Unntakene i hundeloven § 9 gjelder for denne forskriften. Utvidet båndtvang etter § 1 gjelder ikke for hund som brukes til lovlig jakt, jakthundtrening eller jaktprøver når vilkårene i hundeloven § 9 første ledd bokstav f er oppfylt. Krav om samtykke etter hundeloven § 8 og om aktsomhet gjelder fortsatt. Aktivitet som er direkte unntatt etter loven, krever ikke særskilt kommunal dispensasjon fra § 1.»

Avslutning

Vi ønsker et regelverk som beskytter beitedyr, er lett å forstå og samtidig respekterer lovlig jakt og hundetrening. Derfor ber vi kommunen om å endre og tydeliggjøre forslaget før vedtak. Vi ber om at disse merknadene tas med i den videre behandlingen av sak 2026/2169.

Med vennlig hilsen
Eide Jeger og Fiskerforeing
v/ leder Diana Perly Nogva

Kilder og grunnlag

Hustadvika kommune: Høringsforslag, saksutredning august 2026 og saksprotokoll 2. september 2026, sak 29/2026, arkivsak 2026/2169 (kommunale dokumenter, ikke nettverifisert her).

Hundeloven, lov 4. juli 2003 nr. 74, §§ 3, 4, 6, 8 og 9: https://lovdata.no/lov/2003-07-04-74

Landbruks- og matdepartementet: Veileder for kommunenes og statsforvalterens bruk av forskriftshjemler i hundeloven, 9. april 2026 (oppgitt i høringsmaterialet; URL ikke verifisert).

Oppdal: forskrift 12. desember 2024 nr. 3449 og kommunal informasjon om hundehold (URL ikke verifisert).

Rennebu: forskrift 26. oktober 2006 nr. 1284 med senere endring (URL ikke verifisert).